

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : การปรับตัวของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา :
ศึกษาเฉพาะสถานศึกษาจังหวัดยะลา
ชื่อผู้เขียน : นางขนิษฐา มณีนวล
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศึกษา)
ปี : 2544

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา 2) เพื่อศึกษาการปรับตัวของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาและวิธีแก้ปัญหของสถานศึกษา

การเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In - depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญร่วมกับการสังเกต และศึกษาจากเอกสาร ประกอบกับรายงานผลการกำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ จำนวน 24 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู-อาจารย์ คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยแยกหมวดหมู่ วิเคราะห์ตามหลักตรรก เทียบเคียงแนวคิด ทฤษฎีภายใต้บริบท โดยใช้สถิติเชิงพรรณนามาประกอบในการวิเคราะห์หาข้อสรุป

ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาจังหวัดยะลา ได้ดำเนินการประกันคุณภาพศึกษามาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543 ซึ่งการดำเนินงานในช่วงแรกส่วนใหญ่อยู่ในขั้นเตรียมการ และขึ้นวางแผน เช่น การตั้งคณะทำงาน ให้ความรู้แก่คณะครูและบุคลากร มีการวางแผนจัดเก็บผลงานจัดทำข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ส่วนขั้นอื่นๆ อยู่ในช่วงดำเนินการ และในปีงบประมาณ 2544 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับดี

สำหรับการปรับตัวของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพศึกษานั้น พบว่าประกอบด้วย การปรับตัวของบุคคล ซึ่งการปรับตัวเกิดจากกระบวนการของระบบราชการ แรงจูงใจต่อการได้รับการยอมรับและความก้าวหน้าด้านอาชีพ โดยบุคคลได้เตรียมตนเองให้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน และการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างคุ้มค่า และประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกในการจัดการเรียนการสอน ส่วนการปรับตัวของสถานศึกษาการปรับตัวของสถานศึกษานั้น เกิดจากสิ่งเร้า ซึ่งหมายถึง

การเป็นที่ยอมรับของสังคมและความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ รวมทั้งปัญหาสังคมซึ่งเกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาที่ผ่านมา โดยสถานศึกษาได้ปรับตัวด้านการวางแผน การบริหารจัดการ และปรับตัวด้านการอำนวยการ ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานอยู่ในระดับดี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพที่สำคัญ คือ บุคลากรในสถานศึกษา ขาดความรู้ ความเข้าใจ มีความสับสนในขั้นตอนและวิธีการทำงาน ระยะเวลาในการดำเนินงานน้อยต้องเร่งรีบในการดำเนินงาน ปริมาณงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก ความขัดแย้งของบุคลากรในสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดช่วยเหลือและเสริมขวัญกำลังใจน้อย ความไม่ชัดเจนของคณะกรรมการประเมินภายในสถานศึกษา บุคลากรทำงานไม่เป็นระบบ และไม่ยึดระเบียบในการทำงาน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยนี้ คือ ควรเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มากกว่านี้ หน่วยงานต้นสังกัด ควรเข้าไปดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดและควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ